

S.D.E.

M. COM. PART-II : SUMMER - 2018
SUBJECT: SPECIAL GROUP- D: BUSINESS ADMINISTRATION – III

Day: **Tuesday**
Date: **17/04/2018**

S-2018-4209

Time: **3.00 P.M. TO 6.00 P.M.**
Max. Marks: 80

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
  - 3) Answers to both the sections should be written in **SAME** answer book.
-

SECTION –I

Q.1 Explain the concept 'Human Resource Management'. Discuss in detail the functions of HRM. (16)

OR

- a) What do you mean by 'Global Sourcing of Labour'? (08)
- b) Describe the term 'Job Evaluation'. (08)

Q.2 Explain the various techniques used for manpower recruitment. (16)

OR

- a) Discuss the scope and nature of manpower planning. (08)
- b) Describe the different methods of training. (08)

SECTION-II

Q.3 Explain the term 'Organisational Behaviour'. State the objectives of organisational behaviour. (16)

OR

- a) Write a note on the concept of perception. (08)
- b) Explain the dimensions of attitude. (08)

Q.4 Explain the different theories of motivation. (16)

OR

- a) State the role of information technology in organisation. (08)
- b) What are the effects of stress and conflict? (08)

Q.5 Write short notes on any **FOUR** of the following: (16)

- a) Emotional Intelligence
- b) Job Satisfaction
- c) Personality
- d) Levels of Conflict
- e) Types of Motives
- f) Importance of Training

* * * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.
- ३) दोन्ही विभाग एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.

विभाग - १

- प्र.१ 'मानव संसाधन व्यवस्थापन' ही संकल्पना विशद करा. मानव संसाधन व्यवस्थापनाची कार्याची सविस्तरपणे चर्चा करा. (१६)

किंवा

- अ) 'कामगारांचे जागतिक स्रोत' म्हणजे काय ते सांगा. (०८)
- ब) 'काम मूल्यमापन' ही संज्ञा वर्णन करून सांगा. (०८)

- प्र.२ मनुष्यबळ भरतीसाठी वापरण्यात येणारी विविध तंत्रे स्पष्ट करा. (१६)

किंवा

- अ) मनुष्यबळ नियोजनाची व्याप्ती व स्वरूप यावर चर्चा करा. (०८)
- ब) प्रशिक्षणाच्या विविध पध्दतींचे वर्णन करा. (०८)

विभाग - २

- प्र.३ 'संघटनात्मक वर्तन' ही संज्ञा विशद करा. संघटनात्मक वर्तनाची उद्दिष्टे सांगा. (१६)

किंवा

- अ) 'आकलन' या संकल्पनेवर टीपण लिहा. (०८)
- ब) 'वृत्ती'ची परिमाणे विशद करा. (०८)

- प्र.४ अभिप्रेरणेचे विविध सिध्दांत स्पष्ट करा. (१६)

किंवा

- अ) संघटनेमधील माहिती तंत्रज्ञानाची भूमिका विशद करा. (०८)
- ब) ताण व संघर्षाचे परिणाम काय होतात ते सांगा. (०८)

- प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा. (१६)

- अ) भावनिक बुद्धिमत्ता
- ब) कार्य समाधान
- क) व्यक्तिमत्त्व
- ड) संघर्षाच्या पातळ्या
- इ) प्रेरणेचे प्रकार
- फ) प्रशिक्षणाचे महत्त्व